ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

της 29ης Ιανουαρίου 2002 *

Στην υπόθεση C-162/00,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesarbeitsgericht (Γερμανία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Land Nordrhein-Westfalen

και

Beata Pokrzeptowicz-Meyer,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 37, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την εγκαθίδρυση συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Πολωνίας, αφετέρου, συναφθείσας και εγκριθείσας, εξ ονόματος της Κοινότητας, με την απόφαση 93/743/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1993 (ΕΕ L 348, σ. 1),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους G. C. Rodríguez Iglesias, Πρόεδρο, P. Jann, F. Macken, N. Colneric και S. von Bahr, προέδρους τμήματος, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola (εισηγητή), J.-P. Puissochet, J. N. Cunha Rodrigues και C. W. A. Timmermans, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— το Land Nordrhein-Westfalen, εκπροσωπούμενο από τον P. O. Wilke, Rechtsanwalt,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J.-F. Dobelle και την C. Bergeot,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την M.-J. Jonczy και τον B. Martenczuk,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Γαλλικής Κυβερνήσεως και της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 19ης Ιουνίου 2001,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 22ας Μαρτίου 2000, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Μαΐου 2000, το Bundesarbeitsgericht υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 37, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την εγκαθίδρυση συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Πολωνίας, αφετέρου, συναφθείσας και εγκριθείσας, εξ ονόματος της Κοινότητας, με την απόφαση 93/743/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1993 (ΕΕ L 348, σ. 1, στο εξής: Συμφωνία Συνδέσεως).

2 Τα ερωτήματα ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Land Nordrhein-Westfalen (ομόσπονδου κράτους της Ρηνανίας-Βόρειας Βεστφαλίας) και της B. Pokrzeptowicz-Meyer με αντικείμενο το κύρος του χρόνου λήξεως που προβλέπει η μεταξύ τους συναφθείσα σύμβαση εργασίας.

Η Συμφωνία Συνδέσεως

3 Η Συμφωνία Συνδέσεως υπογράφηκε στις 16 Δεκεμβρίου 1991 στις Βρυξέλλες και, σύμφωνα με το άρθρο της 121, δεύτερο εδάφιο, αυτής, τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 1994.

4 Βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 2, αυτής, η Συμφωνία Συνδέσεως έχει μεταξύ άλλων ως αντικείμενο να παράσχει κατάλληλο πλαίσιο για τον πολιτικό διάλογο των μερών, ο οποίος θα επιτρέψει την ανάπτυξη στενότερων πολιτικών σχέσεων μεταξύ τους, να προωθήσει την επέκταση του εμπορίου και των αρμονικών οικονομικών σχέσεων μεταξύ των μερών και να ευνοήσει έτσι τη δυναμική οικονομική ανάπτυξη και ευημερία στη Δημοκρατία της Πολωνίας, καθώς και να παράσχει κατάλληλο πλαίσιο για τη βαθμιαία ενσωμάτωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας στην Κοινότητα, καθότι απώτερος στόχος του κράτους αυτού είναι, σύμφωνα με τη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω Συμφωνίας, η προσχώρηση της στην Κοινότητα.

5 Οι συναφείς διατάξεις της Συμφωνίας Συνδέσεως, όσον αφορά τη διαφορά της κύριας δίκης, απαντούν στον τίτλο IV αυτής: «Κυκλοφορία των εργαζομένων, δικαίωμα εγκαταστάσεως και υπηρεσίες».

6 Το άρθρο 37, παράγραφος 1, της Συμφωνίας Συνδέσεως, περιλαμβανόμενο στον τίτλο IV, κεφάλαιο I: «Κυκλοφορία των εργαζομένων», ορίζει:

«Υπό την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος:

— δεν επιβάλλεται καμία διάκριση λόγω ιθαγένειας στη μεταχείριση των εργαζομένων υπηκοότητας Πολωνικής Δημοκρατίας, οι οποίοι απασχολούνται νομίμως στο έδαφος ενός κράτους μέλους, όσον αφορά τους όρους εργασίας, τις αποδοχές ή τις απολύσεις, σε σύγκριση με τους υπηκόους αυτού του κράτους μέλους,

— οι νομίμως κατοικούντες σύζυγοι και τα τέκνα εργαζομένων που απασχολούνται νομίμως στο έδαφος κράτους μέλους, με εξαίρεση τους εποχιακά εργαζόμενους ή τους εργαζόμενους που απασχολούνται βάσει διμερών συμφωνιών κατά την έννοια του άρθρου 41, εκτός εάν άλλως ορίζεται στις συμφωνίες αυτές, έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας του εν λόγω κράτους μέλους, κατά την περίοδο εγκεκριμένης επαγγελματικής απασχολήσεως του εργαζομένου.»

7 Το άρθρο 58, παράγραφος 1, της Συμφωνίας Συνδέσεως, περιλαμβανόμενο στον τίτλο IV, κεφάλαιο IV: «Γενικές διατάξεις», προβλέπει:

«Για τους σκοπούς του τίτλου IV της παρούσας συμφωνίας, καμία διάταξή της δεν παρεμποδίζει τα μέρη να εφαρμόζουν τη νομοθεσία και τις κανονιστικές τους ρυθμίσεις σχετικά με την είσοδο και την παραμονή, την εργασία, τους όρους εργασίας, την εγκατάσταση φυσικών προσώπων και την παροχή υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι, κατά την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας και των ρυθμίσεων, δεν εξουδετερώνονται ούτε περιορίζονται τα οφέλη που απορρέουν για κάθε μέρος από τους όρους ειδικής διατάξεως της παρούσας συμφωνίας. [...]»

Η εθνική κανονιστική ρύθμιση

8 Τα άρθρα 57 b και 57 c του Hochschulrahmengesetz (νόμου-πλαισίου για την ανώτατη εκπαίδευση, στο εξής: HRG) προστέθηκαν με τον Gesetz über befristete Arbeitsverträge mit wissenschaftlichem Personal am Hochschulen und Forschungseinrichtungen (νόμου περί συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού διδασκαλίας και έρευνας των ιδρυμάτων ανωτάτης εκπαιδεύσεως και έρευνας) της 14ης Ιουνίου 1985 (BGBl. I, σ. 1065).

9 Το άρθρο 57 b, παράγραφος 1, του HRG ορίζει ότι στις περιπτώσεις του άρθρου 57 a η σύναψη συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου πρέπει να δικαιολογείται από αντικειμενικό λόγο. Ακολούθως, στην παράγραφο 2 απαριθμούνται διάφοροι αντικειμενικοί λόγοι δυνάμενοι να προβληθούν κατά την πρόσληψη προσώπων στα οποία ανατίθενται καθήκοντα διδασκαλίας και έρευνας, πρόσωπα στα οποία αναφέρεται το άρθρο 53 του HRG, ή καθήκοντα ιατρικού χαρακτήρα, στα οποία αναφέρεται το άρθρο 54:

1) σύμβαση που αποβλέπει στην εκπαίδευση του ενδιαφερομένου,

2) αμοιβή από κονδύλια του προϋπολογισμού που προορίζονται για χρηματοδότηση δραστηριότητας ορισμένου χρόνου,

3) πρόσληψη που αποβλέπει στην προσωρινή εισφορά ή απόκτηση γνώσεων ή ειδικής πείρας στην ερευνητική εργασία ή σε δραστηριότητα έχουσα καλλιτεχνικό χαρακτήρα,

4) αμοιβή από εξωτερική χρηματοδότηση ή

5) αρχική πρόσληψη με την ιδιότητα του συνεργάτη στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα διδασκαλίας και έρευνας.

10 Το άρθρο 57 b, παράγραφος 3, του HRG, όπως αυτό ίσχυε κατά τον χρόνο επελεύσεως των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, όριζε:

«Συντρέχει αντικειμενικός λόγος δικαιολογών τη σύναψη εργασίας ορισμένου χρόνου με διδάσκοντα ξένη γλώσσα, επιφορτισμένο με ειδικά καθήκοντα, οσάκις η εργασία στην οποία αυτός τοποθετείται αφορά κατ' ουσία τη διδασκαλία ξένης γλώσσας (λέκτωρ)».

11 Κατά το άρθρο 57 c, παράγραφος 2, του HRG, οι εν λόγω συμβάσεις ορισμένου χρόνου μπορούν να συνάπτονται για πενταετή περίοδο, κατ' ανώτατο όριο, το οποίο ισχύει επίσης στην περίπτωση συνάψεως με τον ίδιο λέκτορα και το ίδιο πανεπιστήμιο περισσοτέρων της μιας συμβάσεων.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

12 Η B. Pokrzeptowicz-Meyer, πολωνικής ιθαγενείας, ζει στη Γερμανία από τα μέσα του 1992. Με σύμβαση συναφθείσα στις 5 Οκτωβρίου 1992 με το Land Nordrhein-Westfalen, προσλήφθηκε από το τελευταίο ως διδασκάλισσα επιφορτισμένη με ειδικά καθήκοντα και ανέλαβε να εργάζεται υπό καθεστώς μερικής απασχολήσεως ως λέκτωρ πολωνικής γλώσσας στο Πανεπιστήμιο του Bielefeld (Γερμανία).

13 Δυνάμει του άρθρου 2 της συμβάσεως εργασίας της, η B. Pokrzeptowicz-Meyer προσλήφθηκε για ορισμένο χρόνο και συγκεκριμένα για το διάστημα από 8 Οκτωβρίου 1992 έως 30 Σεπτεμβρίου 1996, σύμφωνα με το άρθρο 57 b, παράγραφος 3, του HRG, δεδομένου ότι τα καθήκοντά της συνίσταντο κυρίως στη διδασκαλία ξένης γλώσσας.

14 Με προσφυγή ασκηθείσα στις 16 Ιανουαρίου 1996 ενώπιον του Arbeitsgericht Bielefeld (Γερμανία), η B. Pokrzeptowicz-Meyer κάλεσε το δικαστήριο αυτό να αναγνωρίσει ότι ο χρόνος λήξεως της συμβάσεως εργασίας της, ο οποίος ορίστηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 1996, δεν επέφερε τη λύση της. Προς στήριξη του αιτήματός της, προέβαλε τον ισχυρισμό ότι το άρθρο 57 b, παράγραφος 3, του HRG δεν δικαιολογούσε την πρόβλεψη χρόνου λύσεως της ως άνω συμβάσεως· συγκεκριμένα, αφ' ης στιγμής το Δικαστήριο έκρινε ότι η εν λόγω διάταξη δεν μπορούσε να έχει εφαρμογή στους κοινοτικούς υπηκόους λόγω του εισάγοντος δυσμενή διάκριση χαρακτήρα της (απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 1993, C-272/92, Spotti, Συλλογή 1993, σ. I-5185), η ίδια λύση θα έπρεπε να ισχύσει και στην περίπτωση των υπηκόων τρίτης χώρας, όπως είναι η Δημοκρατία της Πολωνίας. Το Land Nordrhein-Westfalen ζήτησε την απόρριψη του αιτήματος, υποστηρίζοντας ότι ο καθορισμός χρόνου λύσεως της συμβάσεως εργασίας δικαιολογούνταν από αντικειμενικό λόγο, σύμφωνα με το άρθρο 57 b, παράγραφος 3, του HRG.

15 Το Arbeitsgericht απέρριψε το σχετικό αίτημα. Αντίθετα, το Landesarbeitsgericht Hamm (Γερμανία), το οποίο επελήφθη κατόπιν εφέσεως της B. Pokrzeptowicz-Meyer, έκανε δεκτό το αίτημά της. Κατόπιν αυτού, το Land Nordrhein-Westfalen άσκησε αναίρεση ενώπιον του Bundesarbeitsgericht.

16 Εκτιμώντας ότι η επίλυση της διαφοράς εξαρτάται από ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, το Bundesarbeitsgericht αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Απαγορεύει το άρθρο 37, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας, της 16ης Δεκεμβρίου 1991, περί συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Πολωνίας, αφετέρου, την εφαρμογή εθνικής διατάξεως — στους Πολωνούς υπηκόους — σύμφωνα με την οποία οι θέσεις λεκτόρων ξένης γλώσσας μπορούν να καλύπτονται με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, ενώ η σύναψη τέτοιων συμβάσεων με το λοιπό διδακτικό προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με ειδικά καθήκοντα πρέπει να δικαιολογείται, κατά περίπτωση, από ένα αντικειμενικό λόγο;

2) Στην περίπτωση που το Δικαστήριο απαντήσει καταφατικά στο πρώτο ερώτημα:

Απαγορεύει το άρθρο 37, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας την εφαρμογή της ως άνω εθνικής διατάξεως, ακόμη και αν η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου συνήφθη πριν από την έναρξη της ισχύος της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας, ο δε συμφωνηθείς ορισμένος χρόνος λήγει μετά την έναρξη της ισχύος της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

17 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως έχει την έννοια ότι αποκλείει την εφαρμογή επί Πολωνών υπηκόων εθνικής διατάξεως, σύμφωνα με την οποία οι θέσεις λεκτόρων ξένης γλώσσας μπορούν να καλύπτονται μέσω συμβάσεων

εργασίας ορισμένου χρόνου, ενώ, για τους λοιπούς διδάσκοντες, επιφορτισμένους με ειδικά καθήκοντα, η προσφυγή σε παρόμοιες συμβάσεις πρέπει να δικαιολογείται, ανά περίπτωση, από αντικειμενικό λόγο.

18 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ούτως αναδιατυπωμένο ερώτημα, πρέπει εκ προοιμίου να εξεταστεί αν ιδιώτης μπορεί να επικαλεσθεί ενώπιον εθνικού δικαστηρίου τη Συμφωνία Συνδέσεως και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, να προσδιορισθεί το περιεχόμενο της εξαγγελλομένης με την ως άνω διάταξη αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

Επί του αμέσου αποτελέσματος του άρθρου 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως

19 Επιβάλλεται εκ προοιμίου να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, διάταξη συμφωνίας συναφθείσας από την Κοινότητα με τρίτες χώρες πρέπει να θεωρείται ως απευθείας εφαρμοζόμενη οσάκις, ενόψει του γράμματος, του αντικειμένου και της φύσεώς της, η συμφωνία συνεπάγεται σαφή και ακριβή υποχρέωση, μη εξαρτώμενη, ως προς την εφαρμογή ή τα αποτελέσματά της, από τη θέσπιση οποιασδήποτε μεταγενέστερης πράξεως (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 4ης Μαΐου 1999, C-262/96, Sürül, Συλλογή 1999, σ. I-2685, σκέψη 60, και της 27ης Σεπτεμβρίου 2001, C-63/99, Gloszczuk, Συλλογή 2001, σ. I-6369, σκέψη 30).

20 Προκειμένου να ελεγχθεί αν το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως ανταποκρίνεται στα κριτήρια αυτά, επιβάλλεται κατ' αρχάς η εξέταση των όρων της.

21 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το σκέλος της φράσεως που περιλαμβάνει η διάταξη του άρθρου 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως θεσπίζει με σαφείς, ακριβείς και ανεπιφύλακτους όρους την απαγόρευση προς τα κράτη μέλη να μεταχειρίζονται κατά τρόπο εισάγοντα δυσμενή διάκριση, σε

σχέση με τους ιδίους υπηκόους τους, λόγω της ιθαγενείας τους, τους αναφερομένους στην εν λόγω διάταξη Πολωνούς εργαζομένους, όσον αφορά τους όρους εργασίας, αμοιβής ή απολύσεώς τους. Οι πολωνικής ιθαγενείας εργαζόμενοι που εμπίπτουν στην ως άνω διάταξη είναι εκείνοι οι οποίοι, αφού έλαβαν προηγουμένως άδεια διαμονής στο έδαφος κράτους μέλους, απασχολούνται εκεί νομίμως.

22 Ο κανόνας αυτός της ίσης μεταχειρίσεως επιβάλλει την υποχρέωση επιτεύξεως συγκεκριμένου αποτελέσματος και, ως εκ της φύσεώς του, ένας ιδιώτης μπορεί να τον επικαλεστεί ενώπιον εθνικού δικαστηρίου και να το καλέσει να αγνοήσει τις εισάγουσες διακρίσεις διατάξεις της κανονιστικής ρυθμίσεως κράτους μέλους, χωρίς να απαιτείται προς τούτο η θέσπιση συμπληρωματικών μέτρων εφαρμογής.

23 Η ως άνω ερμηνεία δεν αναιρείται από την επιχειρηματολογία του Land Nordrhein-Westfalen, σύμφωνα με την οποία το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως δεν είναι ανεπιφύλακτη, εφόσον η προβλεπόμενη με τη διάταξη αυτή αρχή τίθεται σε εφαρμογή «[υ]πό την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος».

24 Πράγματι, η επίδικη φράση δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να εξαρτούν από προϋποθέσεις ή να περιορίζουν κατά το δοκούν την εφαρμογή της προβλεπομένης στο άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων. Η ερμηνεία αυτή θα είχε ως αποτέλεσμα να καταστεί κενή περιεχομένου η ως άνω διάταξη και υπό την έννοια αυτή να αναιρεθεί πλήρως η πρακτική αποτελεσματικότητά της.

25 Ακολούθως, η διαπίστωση ότι η θεσπιζόμενη με το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων μπορεί να διέπει ευθέως την κατάσταση των ιδιωτών δεν επηρεάζεται από την εξέταση του αντικειμένου και της φύσεως της εν λόγω Συμφωνίας, μέρος της οποίας αποτελεί η διάταξη αυτή.

26 Πράγματι, σύμφωνα με τη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη, καθώς και με το άρθρο 1, παράγραφος 2, αυτής, η Συμφωνία Συνδέσεως έχει ως σκοπό την εγκαθίδρυση συνδέσεως με στόχο να προωθήσει την επέκταση του εμπορίου και των αρμονικών οικονομικών σχέσεων μεταξύ των μερών και να ευνοήσει έτσι τη δυναμική οικονομική ανάπτυξη και ευημερία στη Δημοκρατία της Πολωνίας, προκειμένου να διευκολυνθεί η ένταξή της στην Κοινότητα.

27 Εξάλλου, το γεγονός ότι η Συμφωνία Συνδέσεως αποσκοπεί κυρίως στην προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως της Πολωνίας και, επομένως, συνεπάγεται ανισορροπία στις υποχρεώσεις που ανέλαβε η Κοινότητα έναντι της τρίτης ενδιαφερομένης χώρας δεν είναι τέτοιας φύσεως ώστε να εμποδίζει την εκ μέρους της Κοινότητας αναγνώριση αμέσου αποτελέσματος σε ορισμένες από τις διατάξεις της εν λόγω Συμφωνίας (προαναφερθείσα απόφαση Gloszczuk, σκέψη 36).

28 Η διαπίστωση ότι το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως έχει άμεσο αποτέλεσμα δεν επηρεάζεται ούτε από την εξέταση του γράμματος του άρθρου 58, παράγραφος 1, της Συμφωνίας. Πράγματι, όπως προκύπτει από τη διάταξη αυτή, οι αρχές των κρατών μελών απλώς είναι αρμόδιες να εφαρμόζουν, στα πλαίσια των ορίων που θέτει η Συμφωνία Συνδέσεως, τις νομοθετικές διατάξεις τους σχετικά με την είσοδο και τη διαμονή, την απασχόληση και τους όρους εργασίας των Πολωνών υπηκόων. Επομένως, το ως άνω άρθρο 58, παράγραφος 1, δεν αφορά τη θέση σε εφαρμογή εκ μέρους των κρατών μελών των διατάξεων της Συμφωνίας Συνδέσεως περί κυκλοφορίας των εργαζομένων και δεν αποσκοπεί στο να εξαρτήσει την εκτέλεση ή τα αποτελέσματα της εξαγγελλομένης στο άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της οικείας Συμφωνίας αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων από τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων (βλ., όσον αφορά τις διατάξεις της Συμφωνίας Συνδέσεως σε θέματα εγκαταστάσεως, την προαναφερθείσα απόφαση Gloszczuk, σκέψη 37).

29 Τέλος, πρέπει να υπογραμμιστεί, όπως έπραξε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 39 των προτάσεών του, ότι, σε αντίθεση με άλλες διατάξεις της Συμφωνίας Συνδέσεως, η εφαρμογή του άρθρου 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, αυτής δεν εξαρτάται από τη θέσπιση, εκ μέρους του Συμβουλίου Συνδέσεως που προβλέπει η ως άνω Συμφωνία, συμπληρωματικών μέτρων με σκοπό τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής.

30 Ενόψει των προεκτεθέντων, επιβάλλεται να αναγνωριστεί ότι το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως επάγεται άμεσο αποτέλεσμα συνεπαγόμενο ότι οι Πολωνοί υπήκοοι που κάνουν χρήση του έχουν το δικαίωμα να το επικαλούνται ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων του κράτους μέλους υποδοχής.

Επί του περιεχομένου του άρθρου 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως

31 Προκειμένου να καθοριστεί το περιεχόμενο του άρθρου 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως, επιβάλλεται να εξεταστεί αν, όπως ισχυρίζεται ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου η B. Pokrzeptowicz-Meyer, η εκ μέρους του Δικαστηρίου ερμηνεία του άρθρου 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 39, παράγραφος 2, ΕΚ) μπορεί να ισχύσει για την οικεία διάταξη της Συμφωνίας Συνδέσεως.

32 Συναφώς, επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η απλή ομοιότητα της διατυπώσεως μιας εκ των διατάξεων μιας εκ των Συνθηκών περί ιδρύσεως των Κοινοτήτων και διατάξεως διεθνούς συμφωνίας μεταξύ της Κοινότητας και τρίτης χώρας δεν αρκεί για να προσδοθεί στους όρους της συμφωνίας αυτής η ίδια έννοια με εκείνη των Συνθηκών (βλ. αποφάσεις της 9ης Φεβρουαρίου 1982, 270/80, Polydor και RSO, Συλλογή 1982, σ. 329, σκέψεις 14 έως 21, της 26ης Οκτωβρίου 1982, 104/81, Kupferberg, Συλλογή 1982, σ. 3641, σκέψεις 29 έως 31, της 1ης Ιουλίου 1993, C-312/91, Metalsa, Συλλογή 1993, σ. I-3751, σκέψεις 11 έως 20, καθώς και την προαναφερθείσα απόφαση Gloszczuk, σκέψη 48).

33 Κατά τη νομολογία αυτή, η επέκταση της ερμηνείας μιας διατάξεως της Συνθήκης σε διάταξη που έχει συγκρίσιμη, παρόμοια ή και πανομοιότυπη διατύπωση και περιλαμβάνεται σε συμφωνία που συνήψε η Κοινότητα με τρίτη χώρα εξαρτάται ιδίως από τον σκοπό που επιδιώκει η κάθε μία από τις διατάξεις αυτές στο πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται. Συναφώς, η σύγκριση των στόχων και του γενικότερου πλαισίου της συμφωνίας, αφενός, και της Συνθήκης, αφετέρου, αποκτά ιδιαίτερη σημασία (βλ. προαναφερθείσες αποφάσεις Metalsa, σκέψη 11, και Gloszczuk, σκέψη 49).

34 Με την προαναφερθείσα απόφαση Spotti, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης αποκλείει την εφαρμογή διατάξεως της εθνικής νομοθεσίας, σύμφωνα με την οποία οι θέσεις λέκτορα ξένης γλώσσας πρέπει ή μπορούν να καλύπτονται με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, ενώ για τους λοιπούς διδάσκοντες ειδικών καθηκόντων η σύναψη τέτοιων συμφωνιών πρέπει να δικαιολογείται, ανά περίπτωση, από αντικειμενικό λόγο.

35 Έχει σημασία να υπογραμμιστεί ότι η προαναφερθείσα απόφαση Spotti εκδόθηκε επί υποθέσεως, στα πλαίσια της οποίας η διαφορά της κύριας δίκης αφορούσε ειδικότερα τη συμβατότητα με τη Συνθήκη του άρθρου 57 b, παράγραφος 3, του HRG, διατάξεως πανομοιότυπης με εκείνη που αμφισβητείται στα πλαίσια της κύριας δίκης.

36 Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθύμισε κατ' αρχάς, στη σκέψη 14 της προαναφερθείσας αποφάσεως Spotti, ότι, όπως είχε κρίνει με την απόφαση της 30ής Μαΐου 1989, 33/88, Allué και Coonan (Συλλογή 1989, σ. 1591), το άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης αποκλείει την εφαρμογή διατάξεως της εθνικής νομοθεσίας περιορίζουσας τη διάρκεια της σχέσεως εργασίας μεταξύ πανεπιστημίων και λεκτόρων ξένης γλώσσας, εφόσον δεν υφίσταται, κατ' αρχήν, ανάλογο όριο για τους λοιπούς εργαζομένους.

37 Ακολούθως, το Δικαστήριο θεμελίωσε την ερμηνεία του επί του ότι, δεδομένου ότι η μεγάλη πλειονότητα των λεκτόρων ξένης γλώσσας είναι αλλοδαποί, η διαφορετική μεταχείρισή τους έναντι των λοιπών διδασκόντων ειδικών καθηκόντων, όσον αφορά τους λόγους που δικαιολογούσαν τη σύναψη συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, ήταν ικανή να περιαγάγει τους αλλοδαπούς σε δυσμενέστερη θέση έναντι των Γερμανών υπηκόων και ότι, κατά συνέπεια, συνιστούσε έμμεση διάκριση απαγορευόμενη από το άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης, εκτός και αν δικαιολογούνταν από αντικειμενικούς λόγους (προαναφερθείσα απόφαση Spotti, σκέψεις 16 έως 18).

38 Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε ότι, όπως ήδη είχε κρίνει με την προαναφερθείσα απόφαση Allué και Coonan, η ανάγκη διασφαλίσεως διδασκαλίας προσαρμοσμένης στα σύγχρονα δεδομένα δεν δικαιολογεί τον περιορισμό της διαρκείας των συμβάσεων εργασίας λεκτόρων ξένης γλώσσας (προαναφερθείσα απόφαση Spotti, σκέψη 20).

39 Όσον αφορά το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως προκύπτει από τη σύγκριση των στόχων και της αλληλουχίας της Συμφωνίας Συνδέσεως, αφενός, και εκείνων της Συνθήκης ΕΚ, αφετέρου, ουδεμία δικαιολογία συντρέχει ώστε να προσδοθεί στην ανωτέρω διάταξη διαφορετικό περιεχόμενο από εκείνο που προσέδωσε το Δικαστήριο με την προαναφερθείσα απόφαση Spotti, στο άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης.

40 Γεγονός είναι ότι, όπως υπογράμμισε η Γαλλική Κυβέρνηση, το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως δεν εξαγγέλλει οποιαδήποτε αρχή περί ελεύθερης κυκλοφορίας των Πολωνών εργαζομένων εντός της Κοινότητας, ενώ το άρθρο 48 της Συνθήκης καθιερώνει, υπέρ των κοινοτικών υπηκόων, την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.

41 Πάντως, το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως θεσπίζει, υπέρ των εργαζομένων πολωνικής ιθαγενείας, εφόσον απασχολούνται νομίμως στο έδαφος κράτους μέλους, το δικαίωμα για ίση μεταχείριση όσον αφορά τους όρους εργασίας, το περιεχόμενο του οποίου είναι το ίδιο με εκείνο που αναγνωρίστηκε υπό παρεμφερείς όρους υπέρ των κοινοτικών υπηκόων με το άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης.

42 Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τους όρους του άρθρου 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως, καθώς και από τους στόχους του, ενόψει του ότι η διάταξη αυτή σκοπεί στη δημιουργία καταλλήλου πλαισίου για την προοδευτική ένταξη της Δημοκρατίας της Πολωνίας στην Κοινότητα, η απαγόρευση οποιασδήποτε δυσμενούς διακρίσεως σε βάρος των Πολωνών εργαζομένων λόγω της ιθαγενείας τους έχει εφαρμογή τόσον επί των αμέσων όσο και επί των εμμέσων

διακρίσεων που θα μπορούσαν να τους επηρεάσουν ως προς τους όρους εργασίας τους.

43 Εξάλλου, με τις υποβληθείσες ενώπιον του Δικαστηρίου παρατηρήσεις, ουδεμία επίκληση γίνεται οποιουδήποτε επιχειρήματος που θα ήταν ικανό να δικαιολογήσει αντικειμενικά τη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ Γερμανών και Πολωνών υπηκόων που απορρέει από τις διατάξεις του άρθρου 57 b του HRG και διακυβεύει τους όρους εργασίας των τελευταίων.

44 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η ερμηνεία που συνήγαγε το Δικαστήριο με την προαναφερθείσα απόφαση Spotti σχετικά με το άρθρο 48, παράγραφος 2, της Συνθήκης μπορεί να τύχει εφαρμογής επί του άρθρου 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως.

45 Όπως προκύπτει από τα προεκτεθέντα, στο πρώτο ερώτημα επιβάλλεται η απάντηση ότι το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως, διάταξη η οποία επάγεται άμεσο αποτέλεσμα, αποκλείει την εφαρμογή επί Πολωνών υπηκόων εθνικής διατάξεως, σύμφωνα με την οποία οι θέσεις λεκτόρων ξένης γλώσσας μπορούν να καλύπτονται μέσω συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, ενώ, για τους διδάσκοντες ειδικών καθηκόντων, η προσφυγή σε παρόμοιες συμβάσεις πρέπει να δικαιολογείται, ανά περίπτωση, από αντικειμενικό λόγο.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

46 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως έχει εφαρμογή επί συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου συναφθείσας προ της ενάρξεως ισχύος της Συμφωνίας Συνδέσεως, αλλά η λύση της οποίας καθορίζεται σε μεταγενέστερη αυτής ημερομηνία.

47 Συναφώς, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί προκαταρκτικώς ότι η Συμφωνία Συνδέσεως, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 1994, σύμφωνα με το άρθρο 121, δεύτερο εδάφιο, αυτής δεν περιλαμβάνει μεταβατικές διατάξεις όσον αφορά τις κατά χρόνο προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του τίτλου IV, κεφάλαιο I: «Κυκλοφορία των εργαζομένων», αυτής.

48 Επιβάλλεται, συνεπώς, να εξεταστεί το ζήτημα των κατά χρόνο αποτελεσμάτων του άρθρου 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως, υπό το φως της νομολογίας του Δικαστηρίου σχετικά με τις προϋποθέσεις της κατά χρόνο εφαρμογής των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, η οποία μπορεί να εφαρμοστεί κατ' αναλογία και επί των διατάξεων της ως άνω συμφωνίας.

49 Κατά πάγια νομολογία, οι ουσιαστικοί κανόνες του κοινοτικού δικαίου πρέπει να ερμηνεύονται, προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της ασφαλείας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, ως μη καταλαμβάνοντες καταστάσεις που έχουν διαμορφωθεί προ της ενάρξεως ισχύος τους παρά μόνο στον βαθμό που προκύπτει σαφώς από το γράμμα, τους σκοπούς ή την οικονομία τους ότι πρέπει να τους αναγνωριστεί παρόμοια ισχύς (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 10ης Φεβρουαρίου 1982, 21/81, Bout, Συλλογή 1982, σ. 381, σκέψη 13, και της 15ης Ιουλίου 1993, C-34/92, GruSa Fleisch, Συλλογή 1993, σ. I-4147, σκέψη 22).

50 Όπως προκύπτει επίσης από πάγια νομολογία, ένας νέος κανόνας εφαρμόζεται πάραυτα στα μελλοντικά αποτελέσματα μιας καταστάσεως γεννηθείσας υπό το κράτος παλαιότερου κανόνα (βλ., ιδίως, απόφαση της 10ης Ιουλίου 1986, 270/84, Licata κατά Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 2305, σκέψη 31). Κατ' εφαρμογή της ως άνω αρχής, το Δικαστήριο έκρινε ειδικότερα ότι η πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας, καθώς και περί των προ-

σαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων θεμελιώνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 1994, C 241, σ. 21, και ΕΕ 1995, L 1, σ. 1), ουδόλως προέβλεψε ειδικές προϋποθέσεις σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 6 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 12 ΕΚ), οπότε η διάταξη αυτή πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει άμεση εφαρμογή και δεσμεύει τη Δημοκρατία της Αυστρίας από την ημερομηνία προσχωρήσεώς της, με συνέπεια να εφαρμόζεται επί των μελλοντικών αποτελεσμάτων των δημιουργηθεισών πριν από την προσχώρηση στις Κοινότητες του νέου αυτού κράτους μέλους καταστάσεων (απόφαση της 2ας Οκτωβρίου 1997, C-122/96, Saldanha και MTS, Συλλογή 1997, σ. I-5325, σκέψη 14).

51 Επομένως, προκειμένου να δοθεί απάντηση στο δεύτερο ερώτημα, πρέπει να προσδιοριστεί αν η κατάσταση, στα πλαίσια της οποίας σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου συνήφθη πριν από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας Συνδέσεως και προβλέπει χρόνο λύσεώς της μεταγενέστερο της ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος αυτής, συνιστά διαμορφωθείσα πριν από την οικεία συμφωνία κατάσταση επί της οποίας η συμφωνία δεν μπορεί, επομένως, να τύχει αναδρομικής εφαρμογής παρά μόνον υπό την προϋπόθεση ότι υπήρξε σαφής πρόθεση επελεύσεως του αποτελέσματος αυτού, ή αν, αντιθέτως, πρόκειται για κατάσταση γεννηθείσα προ της ενάρξεως ισχύος της συμφωνίας, τα μελλοντικά αποτελέσματα της οποίας, πάντως, διέπονται από τη συμφωνία αυτή από της ενάρξεως ισχύος της, σύμφωνα με την αρχή ότι οι νέοι κανόνες εφαρμόζονται πάραυτα επί των τρεχουσών καταστάσεων.

52 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η σύναψη συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου δεν εξαντλεί τα έννομα αποτελέσματά της κατά την ημερομηνία υπογραφής της, αλλ' εξακολουθεί, αντιθέτως, να παράγει κανονικά τα αποτελέσματά της καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της συμβάσεως. Επομένως, η εφαρμογή νέου κανόνα, όπως αυτός του άρθρου 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως, από της ενάρξεως ισχύος της, επί συμβάσεως εργασίας συναφθείσας πριν από την οικεία έναρξη ισχύος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως θίγουσα κατάσταση διαμορφωθείσα πριν από την έναρξη ισχύος.

53 Όπως προκύπτει από τα προεκτεθέντα, το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως συνιστά νέο κανόνα εφαρμοζόμενο πάραυτα επί των συμβάσεων εργασίας που ίσχυαν κατά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της συμφωνίας αυτής.

54 Η ως άνω ερμηνεία δεν αναιρείται από την επιχειρηματολογία του Land Nordrhein-Westfalen ότι, σύμφωνα με την αρχή περί ασφαλείας δικαίου και προς διασφάλιση της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των ενδιαφερομένων, επιβάλλεται να λαμβάνονται υπόψη, κατά την εκτίμηση του κύρους ρήτρας περιορίζουσας τη διάρκεια συμβάσεως εργασίας, μόνον τα νομικά και πραγματικά στοιχεία που υφίσταντο κατά τη σύναψη της ως άνω συμβάσεως, πλην της περιπτώσεως μεταγενεστέρων διατάξεων προβλεπουσών την αναδρομική εφαρμογή τους οσάκις παρόμοιο αποτέλεσμα μπορεί να προβλεφθεί εγκύρως.

55 Πράγματι, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, το πεδίο εφαρμογής της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης δεν μπορεί να διευρυνθεί τόσο ώστε να παρακωλύεται γενικά η εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων επί των μελλοντικών αποτελεσμάτων καταστάσεων που έχουν δημιουργηθεί υπό την προγενέστερη ρύθμιση (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 14ης Ιανουαρίου 1987, 278/84, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 1, σκέψη 36, και της 29ης Ιουνίου 1999, C-60/98, Butterfly Music, Συλλογή 1999, σ. I-3939, σκέψη 25).

56 Η ερμηνεία αυτή ισχύει ειδικότερα επί καταστάσεως όπως αυτή της κύριας δίκης, στα πλαίσια της οποίας ο θεσπισθείς με το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως νέος κανόνας έγκειται στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, όσον αφορά τους όρους εργασίας, η οποία έχει ως εκ της φύσεώς της προορισμό να εφαρμόζεται αδιακρίτως επί όλων των εργαζομένων πολωνικής ιθαγενείας που απασχολούνται νομίμως στο έδαφος κράτους μέλους, από την έναρξη ισχύος της εν λόγω συμφωνίας, χωρίς να απαιτείται η συνεκτίμηση του γεγονότος ότι απασχολούνται δυνάμει συμβάσεως εργασίας συναφθείσας πριν ή μετά την έναρξη ισχύος της.

57 Επομένως, η απάντηση επί του δευτέρου ερωτήματος είναι ότι το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Συμφωνίας Συνδέσεως έχει εφαρμογή, από την έναρξη ισχύος της εν λόγω συμφωνίας, επί συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου, η οποία συνήφθη μεν πριν από την έναρξη ισχύος της, αλλ' ο χρόνος λύσεως της οποίας καθορίζεται σε μεταγενέστερη αυτής ημερομηνία.

Επί των δικαστικών εξόδων

58 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 22ας Μαρτίου 2000 το Bundesarbeitsgericht, αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την εγκαθίδρυση συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Πολωνίας, αφετέρου, συναφθείσας και εγκριθείσας, εξ ονόματος της Κοινότητας, με την απόφαση 93/743/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της

13ης Δεκεμβρίου 1993, διάταξη η οποία επάγεται άμεσο αποτέλεσμα, αποκλείει την εφαρμογή επί Πολωνών υπηκόων εθνικής διατάξεως σύμφωνα με την οποία οι θέσεις λεκτόρων ξένης γλώσσας μπορούν να καλύπτονται μέσω συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, ενώ, για τους διδάσκοντες ειδικών καθηκόντων, η προσφυγή σε παρόμοιες συμβάσεις πρέπει να δικαιολογείται, ανά περίπτωση, από αντικειμενικό λόγο.

2) **Το άρθρο 37, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της ως άνω Συμφωνίας Συνδέσεως έχει εφαρμογή, από την έναρξη ισχύος της εν λόγω συμφωνίας, επί συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου, η οποία συνήφθη μεν πριν από την έναρξη ισχύος της, αλλ' ο χρόνος λύσεως της οποίας καθορίζεται σε μεταγενέστερη αυτής ημερομηνία.**

Rodríguez Iglesias Jann Macken

Colneric von Bahr Gulmann

Edward La Pergola Puissochet

Cunha Rodrigues Timmermans

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 29 Ιανουαρίου 2002.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

G. C. Rodríguez Iglesias